

ს ა ს ა უ ბ რ ო მ ა ს ა ლ ა

გეზალ შვილი, მრ. გეზლ^{ირ} დი დედა, მრ. დილ^{არ}უ

დინაგეზალ ქალიშვილი მუ მამა, მრ. მულ^{არ}უ

ჰყინტგეზალ ვაჟიშვილი მუხუბე ძმა ძმისთვის, მრ. ლახუბა

მახელუჟუ ჰაბუკი, ახალგაზრდა ჯემილ ძმა დისთვის, მრ. ლაჯმილა

სიმაქ ქალიშვილი დაჩუირ და ძმისთვის, მრ. ლადჩურა

აგის სახლში, შინ უდილ და დისთვის, მრ. ლაჟდილა

დიამუ (< დი ი მუ) დედ-მამა ჰაშ ქმარი, მრ. ლაჰშა

ხეხუ ცოლი, მრ. ლახხუა ჩიჟე სიძე, მრ. ლაჩუა

მად არ თელღრა რძალი, მრ. ლათლღრა

ჟედ ან, ანუ ცალ ტოლი* კ^მლ~*. რთი ხნის~, მრ. ლაცლა

ჩუ ქვე, კი (იმერული “ქე”)

ცალ ტოლი, კბილა, .რთი ხნის~

მიშგუ, ისგუ იხმარება

საზღვრულთან სახ. ბრუნვაში,

ხოლო სხვა ბრუნვებში მიშგვა, ისგუა

მუხუბეში^რ საზღვრულის წინ — ძმის^ა

დინა, მიმართვისას, გოგონა^ვ!

I პ. მი მ-ირი მ-აუხა (მ-ადუხა24) მქვია მ-არ

24 ზოგჯერ ასედაც ისმის.

ძვ. ქ. მივის, მყავს ზედ მაქვს, მომდის; მეგრ. “მაფუ”

II პ. სი ჯ-ირი ჯ-აუხა (ჯ-ადუხა) ჯ-არ

III პ. ეჩას ხ-ორი ხ-აუხა (ხ-ადუხა) ხ-არ

I-II პ. ნად გუ-ირი გუ-აუხა (გუ-ადუხა) გუ-არ

I-III პ. ნად ნ-ირი ნ-აუხა (ნ-ადუხა) ნ-არ

II პ. სვად ჯ-ირი-ხ ჯ-აუხა-ხ (ჯ-ადუხახ) ჯ-არ-ხ

III პ. ეჯადარს ხ-ორი-ხ ხ-აუხა-ხ (ხ-ადუხახ) ხ-არ-ხ

ს ა უ ბ ა რ ი

იშა გეზალ ხი? მი ხუი გელახსანი გეზალ დდტუნშა. ალა იშა გეზალ ლ’ა? ალა ლი

ფვლინშა ნარსაუი გეზალ. პანტლგდ უდესინან ჰყინტგეზალ მახუნჯაკ მახელუჟუ ლი. ეჩი

ცალ ლი ხერგინშა ჰყინტგლდ დინაგეზალ თეთრუჟან; ეჯად სიმაქ ლი.

მამა ჯადშხა (ჯაჟხა)? მი მადშხა (მაჟხა) გიორგი (დადაჟ, მასონ, მათე...). მამა გუჟარიშ ხი? მი ხუტი გულბან (ნაკან, ნიჟარაძე...). მამა ხადშხა (ხაჟხა) ეჟ დინას? ეჟას ხადშხა ჟენერა (კესა, ქემეზი, ციცი...). მამა გუჟარიშ ლი? გუჟდნ.

მამა ჯარ სი ალ ჟყინტ? ალ ჟყინტ მუხუბე მარ. ეჟ დინა მამა ჯარ? ეჟ დინა მადჟირ მარ. მდინა, სი მამა ჯარს ალმარ, ა? ალ ჟყინტ ჯგმილ მარ ი ალ დინა — უდილ. ალა ლი მიშგუ მუხუბე, ეჟა ლი ეჟ დჟირ. ალა ლი მიშგუ ჯგმილ, ეჟა ლი ეჟ უდილ.

იმჟარი ისგუ მუ? მიშგუ მუ აგის არი.

აგის მარ ჟირიხ სი? მი აგის მირიხ: დმემუ, ლახუბა ი ლადჟირა. მარ ხორი ეჟ დინას აგის? ეჟას (ეჟას) ხორიხ: დმემუ, ლაჟმილა ი ლაჟდილა.

ხორიმ ჟჟშ ისგუა დჟირს? დესა, მიშგუა დჟირს ჟჟშ დესა ხორი. ეჟ უდილს ჟუ ხორი ჟჟშ. ხეხუ ჟირი მ ჟი? დესა. ხორიმ ეჟას ხეხუ? დესა, ეჟას ხეხუ მად ხორი, ჟჟშ ხორი.

მიშგუა დჟირ ჟჟშ მიშგუ ჟჟჟ ლი. მიშგუა დინაგეზლ ჟჟში მიშგუ ჟჟჟ ლი. ისგუა უდლ ჟჟშ ისგუ ჟჟჟ ლი. ისგუა დინაგეზლ ჟჟში ისგუ ჟჟჟ ლი.

მიშგუა ჟყინტგეზლ ხეხუ მიშგუ თელღრა (||თელღგრა) ლი. მიშგუა მუხუბემი ხეხუ მიშგუ თელღრა ლი. ისგუა ჯგმლ ხეხუ ისგუ თელღრა ლი.

მამა ჯარ სი ალ ზურალ? ალ ზურალ თელღრა მარ. მამა ჯარ ალ მახელჟჟჟ? ჯგმილ მარ (მედ: ალ მახელჟჟჟ ჯგმილ მარ). მამა ჯარ უდლ ჟჟშ? ჟჟჟ (მედ: უდლ ჟჟშ ჟჟჟ მარ). მამა ჯარ მუხუბემი ხეხუ? თელღრა (მედ: მუხუბემი ხეხუ თელღრა მარ, მედ: მიშგუა მუხუბემი ხეხუ მიშგუ თელღრა ლი).

ვისი შვილი ხარ? მე ვარ გელახსანის შვილი, დადვანანთი. ეს ვისი შვილია? ეს არის ფალიანანთ ნარსავის შვილი. პანტლიდ უდესიანის ვაჟიშვილი — მახუნჯაკი ვაჟკაცია. იმისი ტოლი არის ხერგიანანთ ჟყინტულდის გოგო თეთრუა. ისიც ქალიშვილია.

რა გქვია? მე მქვია გიორგი (დადავი, იასონი, მათე...). რა გვარისა? ხარ? მე ვარ გულბანი (ნაკანი, ნიჟარაძე...). რა ჟქვია იმ გოგოს? იმას ჟქვია ვენერა (კესა, ქემეზი, ციცი...). რა გვარისა? არის? გვიდანი.

რა არის შენი (“გაქვს შენ”) ეს ბიჭი? ეს ბიჭი ჟემი მმა. ის გოგო რა არის შენი? ის გოგო ჟემი დაა (მმისთვის). გოგო, შენი რა არიან ესენი, აი? ეს ბიჭი ჟემი მმა (“მმა მაქვს”) და ეს გოგო — და (დისთვის). ეს არის ჟემი მმა, ის არის იმისი და (მმისთვის). ეს არის ჟემი მმა, ის არის იმისი და (დის-თვის).

სად არის მამაშენი (“შენი მამა”) მამაჟემი (“ჟემი მამა”) შინ არის.

შინ ვინ გყავს (“გყვანან”) შენ? მე შინ მყავს (“მყვანან”): დედა და მამა, მმები და დები. ვინ ჟყავს იმ გოგოს შინ? იმას ჟყავს: დედა და მამა, მმები და დები.

ჰყავს ქმარი შენს დას? არა, ჩემს დას ქმარი არ ჰყავს. იმის დას ჰყავს ქმარი. ცოლი გყავს შენ? არა. ჰყავს იმას ცოლი? არა, იმას ცოლი არ ჰყავს, ქმარი ჰყავს.

ჩემი დის ქმარი ჩემი სიძეა. ჩემი ქალიშვილის ქმარიც ჩემი სიძე არის. შენი დის ქმარი შენი სიძეა. შენი ქალიშვილის ქმარიც შენი სიძეა.

ჩემი ვაჟიშვილის ცოლი ჩემი რძალია. ჩემი ძმის ცოლიც ჩემი რძალია. შენი ძმის ცოლი შენი რძალია.

რა არის შენი (“რა გაქვს შენ”) ეს ქალი? ეს ქალი ჩემი რძალია (“რძალი მაქვს”). რა არის შენი ეს ვაჟკაცი? ძმა არის (ან: ეს ვაჟკაცი ჩემი ძმა არის). შენი რა არის დის ქმარი? სიძე (ან: დის ქმარი ჩემი სიძეა). შენი რა არის ძმის ცოლი? რძალი (ან: ძმის ცოლი ჩემი რძალია, ან: ჩემი ძმის ცოლი ჩემი რძალია).

დ ა ვ ა ლ ე ბ ა: წერილობით შეადგინეთ წინადადებები.